

Fosen brann- og redningstjeneste IKS

Ørland og Åfjord kommune

Prosjektplan

2022

SK1036

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utøver kommunene eierskapet i FBRT i tråd med kommunestyrets vedtak og etablerte normer for god eierstyring? 2. Ivaretar Fosen Brann- og redningstjeneste IKS sitt ansvar i henhold til gjeldende regelverk? 3. I hvilken grad er det etablert system og rutiner som sikrer en kostnadseffektiv drift og god økonomistyring? 4. Har Fosen Brann og redningstjeneste IKS etablert et tilfredsstillende system for internkontroll?
Kilder til kriterier	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuneloven • IKS-loven • Brann- og eksplosjonsvernloven • Forskrift om brannforebygging • Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet • Melding til Stortinget nr. 5 (2020-2021) - Samfunnssikkerhet • KS anbefalinger om eierstyring 2020
Metode	Dokumentgjennomgang, intervju og statistikk
Tidsplan	<p>Timeforbruk: Eierskapskontrollen er likt fordelt med 100 timer til hver kommune. Forvaltningsrevisjon er timene fordelt etter kommunens eierandel, Ørland 60 prosent og Åfjord 40 %.</p> <p>Ørlandet:</p> <p>100 timer til eierskapskontroll</p> <p>192 timer til forvaltningsrevisjon, totalt 292 timer.</p> <p>Åfjord:</p> <p>100 timer til Eierskapskontroll</p>

	<p>128 timer til forvaltningsrevisjon, totalt 228 timer.</p> <p>Fremdriftsplan: Oppstart av undersøkelsen er 15.9.2022 og frist oversendelse endelig rapport til sekretariatet: 31.1.2023.</p>
Prosjektteam	<p>Oppdragsansvarlig revisor: Arve Gausen – arve.gausen@revisjonmidtnorge.no</p> <p>Prosjektmedarbeider: Mette Sandvik – mette.sandvik@revisjonmidtnorge.no</p> <p>Styringsgruppe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sunniva Tusvik Sæter • Line Johansen Wirum <p>Eventuelt ekstern bistand</p>
Uavhengighetserklæring	<p>Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet.</p> <p>Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.</p>
Kontaktperson FBRT Kontaktperson i kommunene	<p>Daglig leder og styreleder i Fosen brann- og redningstjeneste IKS</p> <p>Valgte eierrepresentanter</p>

2 MANDAT

I dette kapitlet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalgene i Ørland (sak 3/22) og Åfjord (1/22) har bestilt en felles forvaltningsrevisjon med eierskapskontroll av Fosen Brann- og redningstjeneste IKS. Åfjord kontrollutvalg har fått fullmakt til å gjennomføre dialog med revisor om utforming av undersøkelsen/prosjektplanen.

Mulige problemstillinger er skissert til å være:

- Ivaretar Fosen Brann- og redningstjeneste IKS sitt ansvar i henhold til gjeldende regelverk?
- I hvilken grad er det etablert system og rutiner som sikrer en kostnadseffektiv drift og god økonomistyring?
- Har Fosen Brann- og redningstjeneste IKS etablert et tilfredsstillende system for internkontroll?

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Kommunen er gitt forebyggende plikter i forskrift om brannforebygging, kapittel 4. Disse omfatter å kartlegge risikoen for brann, planlegge og gjennomføre forebyggende arbeid, samt utføre feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Kommunen skal sørge for at den kommunale vannforsyningen fram til tomtегrenser i tettbygde strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for slokkevann. En del av det forebyggende arbeidet er videre at kommunene har adgang til å utferdige lokale forskrifter med forbud mot å gjøre opp ild når som helst i løpet av året og alle steder utendørs, jf. forskriftens § 3.

I forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet er det krav til utrustning av beredskap, jf. kapittel seks. Der heter det at brannvesenet skal disponere egnet og tilstrekkelig utstyr til innsats ved brann og ulykker samt akutt forurensning. I områder der det ikke er tilstrekkelig vann skal dette medbringes. Det er videre krav til vaktberedskap og utstyr, kravet øker ut fra antall innbyggere i kommunen jf. forskriftens kapittel 5. I forskriftens kapittel 7 er det krav om opplæring og kompetanse til personell i brannvesenet. Det er videre krav til at det skal utføres minst ett årsverk brannforebyggende arbeid pr. 10 000 innbyggere¹.

---

¹ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet, § 3-2, 2 ledd.

Årsbudsjett og budsjettavvik

Det er krav til selskapets årsbudsjett og budsjettavvik i lov om interkommunale selskaper, § 18. Kravet omfatter at årsbudsjettet skal settes opp slik at det gir et realistisk bilde av virksomheten og det forventede økonomiske resultat av driften. I § 19 er det krav til budsjettavvik. Hvis det blir vesentlig svikt i inntektene eller økning i utgiftene i forhold til budsjett, skal selskapets styre straks gi melding om forholdet til representantskapet. På møtet skal styret redegjøre for grunnen til budsjettavviket og legge frem forslag til revidert budsjett.

Krav til internkontroll

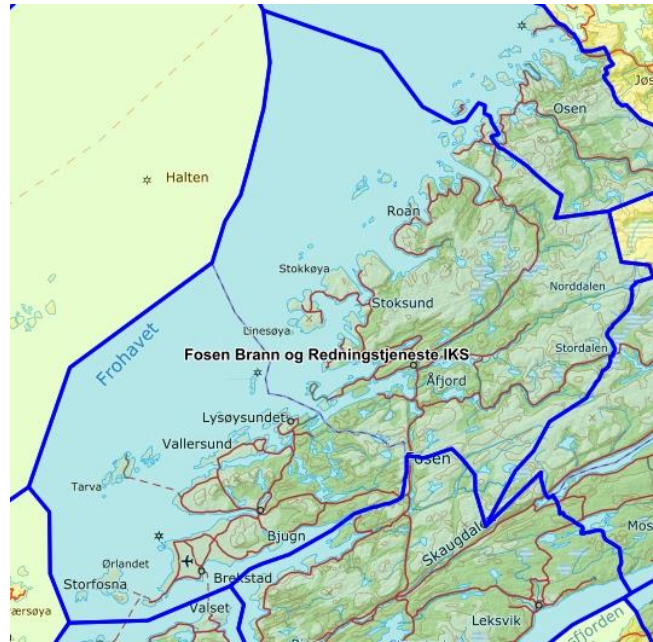
Det er krav til selskapets internkontroll i Lov om interkommunale selskaper, § 14. Kravet omfatter at daglig leder er ansvarlig for internkontroll i selskapet med oppgaver selskapet utfører på vegne av eierkommuner. Kommunelovens § 25-1 gjelder for disse oppgavene. Kommunelovens krav til internkontroll omfatter følgende forhold:

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dette omfatter følgende forhold:

- a) Utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) Ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

2.3 Selskapets organisering

1. mars 2011 ble Fosen brann- og redningstjeneste IKS (FBRT) etablert. Det var da fire eierkommuner: Roan, Åfjord, Bjugn og Ørland. Etter kommunesammenslåingen i 2020 ble Åfjord (40 prosent eierandel) og Ørland (60 prosent eierandel) eierkommuner. Selskapet har ca. 80 ansatte på hel- og deltid. Selskapet er et deltidsbrannvesen, som betyr at beredskapsavdelingen har deltidsansatte i 1,3 prosent stilling.

Figur 1. Kart over Fosen brann- og redningstjenestes virkeområde

Fosen brann- og redningstjeneste IKS har 4 brannstasjoner i Ørland og Åfjord kommune, ifølge årsberetning 2020:

- Brekstad brannstasjon
- Bjugn brannstasjon
- Åfjord brannstasjon
- Roan brannstasjon
- Storfosna, Lysøysund og Stoksund stasjon er ifølge årsberetningen ikke definert som brannstasjoner. Dette er bistasjoner som skal tilrettelegge for slokkeinnsats fra en av de øvrige brannstasjonene.

Videre vises det i årsberetning 2020 til at følgende tjenester kjøpes for å drifte administrasjonen av brannvesenet:

- Datatjenester leveres av Fosen IKT
- Post og arkiv leveres av Ørland kommune
- Lønnstjenester driftes av Fosen lønn
- Regnskapstjenester utføres av Fosen regnskap
- Revisjon utføres av Revisjon Midt-Norge

3 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene i prosjektet. Revisjonskriteriene vil bli gjennomgått og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Avgrensing

Revisor vil avgrense undersøkelsen til selskapets systematiske arbeid. Revisjonen vil omfatte utvalgte krav knyttet til brannvesenets virksomhet, avgrenset i problemstillingene under. Undersøkelsen vil ha et hovedfokus på driftsårene 2021-2022. Vi vil videre søke å innhente statistikk for selskapets drift knyttet til lovpålagte oppgaver.

3.2 Problemstillinger

Eierskapskontroll i eierkommunene – følger standard for eierskapskontroll RSK 002:

1. Utøver kommunene eierskapet i FBRT i tråd med kommunestyrets vedtak og etablerte normer for god eierstyring?

I denne problemstillingen vil kommunenes utøvelse av eierstyringen omfattes. Det vil være naturlig å se på styringsdokumenter for selskapet, kommunens egne styringsdokumenter som eierskapsmelding og eierstrategi, praktisering av dialog mellom eierrepresentanter og kommunestyre før og etter eiermøter, delegert myndighet til eierrepresentant, bruk av valgkomite til styrevalg samt retningslinjer for deres arbeid, praksis for eiermøter og lignende.

Forvaltningsrevisjon av selskapet – følger standard for forvaltningsrevisjon RSK 001:

2. Ivaretar Fosen Brann- og redningstjeneste IKS sitt ansvar i henhold til gjeldende regelverk? I denne problemstillingen kan det være aktuelt å se om selskapet har etablert:
  - Beredskapsplaner, bemanning og utstyr for brann- og redningstjenester
    - Samarbeidsavtaler med andre brantjenester for å sikre gode tjenester til brann- og redning (Nord mot Osen)
    - Ivareta tunellberedskap
    - Utfordringer knyttet til redningstjenester ved helseskader
  - Forebyggende arbeid knyttet til feiing og branntilsyn av hus og hytter i eierkommunene (generelt brannforebyggende arbeid)
  - Sikre kompetanse og rekruttering for lovpålagte oppgaver

3. I hvilken grad er det etablert system og rutiner som sikrer en kostnadseffektiv drift og god økonomistyring? I denne problemstillingen kan det være aktuelt å se om selskapet har etablert:
  - Systemer og rutiner for budsjettering og rapportere og følge opp budsjettavvik
  - Vurderinger knyttet til kostnadseffektiv drift av selskapet
  - Oppfølging av budsjett og regnskap for 2021 og se på selskapets regnskapsrapporter i driftsåret og at avvik følges opp.

4. Har Fosen Brann- og redningstjeneste IKS etablert et tilfredsstillende system for internkontroll? I denne problemstillingen vil vi se om selskapet har etablert en internkontroll som omfatter lovpålagte oppgaver (problemstilling 2) og ansattes HMS. Følgende krav kan være aktuelle å følge nærmere:
  - Beskrivelse av oppgaver, mål og organisering
  - Nødvendige rutiner for lovpålagte oppgaver
  - Avdekke og følge opp avvik – risiko for avvik
  - Dokumentere evaluere og endre rutiner ut fra behov

3.3 Kilder til kriterier

- KommuneLOven
- IKS-loven
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Forskrift om brannforebygging
- Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet
- Melding til Stortinget nr. 5 (2020-2021) - Samfunnssikkerhet
- KS' anbefalinger om eierstyring (2020)

3.4 Metoder for innsamling av data

Prosjektet vil gjennomføres i henhold til RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og RSK 002 Standard for eierskapskontroll, utarbeidet av NKRF. I og med at Fosen brann- og redningstjeneste IKS er offentlig eid, kan kontrollutvalget og revisor kreve alle de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre eierskapskontrollen. Det gjelder fra både styrende organer, daglig leder og selskapets valgte revisor.

Vi vil innhente data ved å gjennomføre en dokumentgjennomgang, samt gjennomføre intervju av sentrale ansatte i selskapet. Følgende aktører er aktuelle å intervju:

- Selskapets ledelse ved daglig leder og styreleder
- Øvrig administrativ ledelse i selskapet (forebyggende, beredskap og feiertjenester)
- Sentrale tillitsvalgte og hovedverneombud
- Kommunenes eierrepresentant (representantskapet)
- Kommunedirektør og rådmann i eierkommunene

Orkanger, 2.5.2022

Med vennlig hilsen

Arve Gausen /s/
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Direkte ☎ 404 96 309 eller ✉ arve.gausen@revisjonmidtnorge.no

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no